

KPSS-ÖABT • 2023

TARİH

7

**TAMAMI
ÇÖZÜMLÜ
ÖZGÜN
SORULAR**

DENEME

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

ÖABT TARİH TAMAMI ÇÖZÜMLÜ 7 DENEME

ISBN 978-0-2022-0147-4

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

3. Baskı: 2023, Ankara

Proje-Yayın: Deniz Şahan

Dizgi-Grafik Tasarım: Seyyide Bayraktar

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Lara Eğitim Matbaa Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Ağaç Metal Kooperatifi 27. Cad. 1435. Sokak No. 30

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 395 83 42

Faks: (0312) 395 83 41

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 48000

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmenlerimiz,

Bu kitap, Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) Tarih Alan Bilgisi Testi (ÖABT Tarih Öğretmenliği) kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla, farklı soru çeşitleri ile kendinizi geliştirmeniz sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuzluk etmek için hazırlanmıştır.

Kitabımızda yer alan 7 Deneme ÖABT'de çıkabilecek sorularla konu ve tarz itibarıyla bire bir örtüşmektedir. Denemelerimiz çözümleri de kitabımızda yer almaktadır.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüşlerinizi ve önerilerinizi bizimle pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi Yayıncılık

İçindekiler

Deneme 1	1
Çözümler.....	13
Deneme 2.....	19
Çözümler.....	29
Deneme 3.....	35
Çözümler.....	45
Deneme 4.....	53
Çözümler.....	63
Deneme 5.....	69
Çözümler.....	81
Deneme 6.....	87
Çözümler.....	97
Deneme 7.....	103
Çözümler.....	115
Cevap Anahtarı.....	121

1. Olayları sebep ve sonuç ilişkisi içerisinde inceleyen, ilk temsilcileri arasında Tacitus'un da bulunduğu literatürde "Şen'i Tarih" olarak da adlandırılan tarih yazıcılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâyeci
B) Neden-Nasılıcı
C) Pragmatik
D) Kronik
E) Sosyal

2. Günlük, haftalık, aylık ve yıllık olarak belli dönemlerde yayımlanan gazete ve dergilere "Sürelî Yayınlar" denir.

Sürelî yayınların "Acta Publica" adıyla duvar gazeteleri şeklinde ilk ortaya çıktığı şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roma
B) Paris
C) Strasburg
D) İstanbul
E) Londra

3. Kayseri Kültepe'de bulunan, Asurlu tüccarlara ait bir Karum'da araştırma yapan tarihçi, yöre isminin nereden geldiğini incelerken pazar yerinde çivi yazısıyla yazılmış ve Asurlu yöneticilerin mührünün de olduğu ticari ve hukuki içerikli kil tabletlere rastlamıştır.

Kültepe'de yapılan bu kazılarda;

- I. onomastik,
II. antropoloji,
III. sicilografisi,
IV. paleografi

bilim dallarından hangilerinden faydalandığı savunulabilir?

- A) I ve IV
B) I, II ve IV
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV
E) III ve IV

4. Bir tarihçi araştırma yaptığı konu hakkında doğru bilgilere ulaşabilmek için elde ettiği tüm verilerin iyi ve kötü yanlarını ortaya koymalıdır. Bunu yapabilmenin temel şartlarından biri elde ettiği verileri eleştirel süzgeçten geçirmektir. Ayrıca belgenin tarihi açıdan kaynak oluşturup oluşturmadığını da anlamak için kaynağın içindeki bilginin doğruluğunun, belgenin gerçeklik değerinin, ne zaman ve nerede yazıldığına da bilinmesi gerekir.

Tarih yazımında bu şekilde kaynak eleştirisinin yapıldığı ve belge gerçekliğinin saptandığı basamak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tenkit
B) Tasnif
C) Tahlil
D) Tarama
E) Terkip

5. "Ben ne kralın hayatını ne de saltanat yıllarını yazmak niyetindeyim. İsteğim insan zihninin tarihini yazmaktır." cümlesi ile bazı tarihçiler tarafından modern tarih yazımının başlangıcı olarak kabul edilen Fransız filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Voltaire
B) Diderot
C) Montesquieu
D) Jean Jeacque Rousseau
E) Montaigne

6. Türkiye'de Paleolitik Çağ'ın en eski yerleşim yeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karain
B) Yarımburgaz
C) Beldibi
D) Beycesultan
E) Baradiz

7. Osmanlıca Türkçesinde kullanılan ذ, ز, ض, ظ harflerinin karşıladığı ortak ses aşağıdakilerden hangisidir?

- A) d B) z C) h D) t E) n

8. باشاران kelimesinin Osmanlıca Türkçesindeki okuma biçimi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yaşaran B) Yaşlanan C) Başlayan
D) Başarmak E) Başaran

9. Farsçada olup fakat Arapçada olmayan harfler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) p B) ç C) j D) g E) t

10. ١٥, ٢٣ sayıları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gösterilmiştir?

- A) On beş – Yirmi üç
B) On iki – Otuz iki
C) On iki – Yirmi dört
D) On beş – Otuz iki
E) On üç – Yirmi dört

11. İlk Çağ Mezopotamya uygarlıklarıyla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sümerlerde siteleri yöneten rahip krallara 'Patesi' unvanı verilmiştir.
B) Tarihte bilinen ilk imparatorluğu Akadlar kurmuştur.
C) Babiller ilk kütüphaneyi kurmuştur.
D) Babillere en parlak devrini yaşatan kral Nebukadnezar'dır.
E) Asurlular, Anadolu'da Kaniş'e gelerek ticaret yapmıştır.

12. Eski Çağ uygarlıkları kütüphanelerinin zenginlikleri sebebiyle birbirleriyle rekabet hâlinde olmuştur.

Eski Çağ tarihinin önemli kütüphaneleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Bergama B) Atina
C) İskenderiye D) Celcius
E) Ninova

13. Hunlar hakkında bilgi veren en eski yazılı kaynak aşağıdaki yıllardan hangisine aittir?

- A) MÖ 318 B) MÖ 209
C) MS 48 D) MS 311
E) MS 375

14.

- Tarihte ölümlerini yakan tek Türk kavmidir.
- Ateşi kutsal saymışlardır.

Verilen özellikler aşağıdaki Türk kavimlerinden hangisine aittir?

- A) Peçenek   B) Tabgaç   C) Kırgız
D) Akhun   E) Sabir

15. **Maniheizmi devletin resmî dini olarak kabul eden Uygur Hakanı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Bilge Kül Kağan
B) Bayınçur (Moyunçur)
C) Böğü Kağan
D) Alp Kutlug Bilge Kağan
E) Küçlüg Bilge Kağan

16. **Asya Hunları Dönemi'ne ait olduğu bilinen bir yerleşim yerinde;**

- I. balballar,
II. ticaret senetleri,
III. kale ve sur

buluntulardan hangilerine rastlanması beklenmez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

17. **Aşağıdaki Hun hükümdarlarından hangisi Çin ile ilişkilerde dostluk içinde bir politika izleyip ilk defa Çinli prenseslerle evlenerek Çin entrikalarının Türk hükümdarlar arasında yayılmasına neden olmuştur?**

- A) Çi-çi   B) Ki-ok   C) Kün-Çin
D) Ho-han-yeh   E) Pan-hu

18.

- Sasani Devleti'ne hükümdar olarak Firuz'un geçmesini sağlama (459),
- Kuzey Hindistan'da Gupta Devleti'ni dağıtma

özellikleri aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine aittir?

- A) Uygurlar   B) Türğişler   C) Akhunlar
D) Kıpçaklar   E) Tabgaçlar

19. **Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesinde "Kusay" tarafından Mekke'nin yönetimi ve Kâbe hizmetlerinin karşılanması için oluşturulan kurumlardan değildir?**

- A) Darünedve   B) Sikaye   C) Hicabe
D) Kiyade   E) Hılfü'l Fudûl

20. II. Kök Türk Devleti'nin kurucusu olan Kutluk Kağan'a yardımcı olan Tonyukuk aşağıdaki unvanlardan hangisini kullanmıştır?

- A) Todun   B) Tutuk   C) Tilmaç
D) Yabgu   E) Apa Tarkan

21. İslam Tarihi'nde İran'ın fethi aşağıdaki savaşların hangisinin sonucunda tamamlanmıştır?

- A) Fihl   B) Celula   C) Nihavend
D) Köprü   E) Kadisiye

22. Aşağıdakilerden hangisi "Mute Savaşı"nda gösterdiği kahramanlık ve başarı sebebiyle "Seyfullah" (Allah'ın Kılıcı) lakabıyla adlandırılmıştır ?

- A) Hz. Ömer   B) Hz. Hamza
C) Halid Bin Velid   D) Hz. Ali
E) Muaviye

23. Aşağıdakilerden hangisi Abbasilerin zayıflamasıyla ortaya çıkan Emirü'l Ümera devletlerinden biri olup Horasan'da kurulmuştur?

- A) Büveyhiler   B) İdrisiler
C) Aglebiler   D) Tahiriler
E) Samanoğulları

24. Türk tasavvuf tarihinin ilk edebî eseri olarak kabul edilen kitap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Atabetü'l Hakayık
C) Divan-ı Hikmet
D) Mesnevi
E) Divan-ı Lügat'i-t Türk

25.

- I. Suriye
II. Azerbaycan
III. Nişabur

Yukarıda verilenlerden hangileri Alp Arslan Dönemi'nde fethedilmiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) II ve III
D) I ve II   E) Yalnız III

26. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra "Ehl-i kitap" sahibi kişilere hoşgörü ile yaklaşırken "müşrik"lere karşı sert politikalar izleyebilmişlerdir.

Aşağıdaki Türk- İslam hükümdarlarından hangisi "Put kırıcı" lakabı ile adlandırılmıştır?

- A) Tuğrul Bey
B) Satuk Buğra Han
C) Gazneli Mahmut
D) Alaaddin Muhammet
E) Melik Şah

1. Literatürde “Şe’ni Tarih” olarak da isimlendirilen, olayların sebep ve sonuçlarını irdeleyen, Romalı tarihçi Tacitus’un ilk temsilcileri arasında olduğu, ayrıca çağımıza yakın İngiliz tarihçi Thomas Carlyle tarafından da devam ettirilen tarih yazıcılığı türü **Pragmatik (Öğretici) Tarih Yazıcılığıdır.**

Cevap C

2. Süreli yayınların “Acta Publica” adıyla duvar gazeteleri şeklinde ilk ortaya çıktığı şehir Roma’dır.

Cevap A

3. Metinde geçen bilgide tarihinin Kayseri Kültepe’de araştırmasını yaparken faydalandığı bilim dalları şunlardır:
I. Onomastik (Kültepe adının nereden geldiği)
III. Sicilografi (Asurlu yöneticilerin mühürleri)
IV. Paleografi (Çivi yazısıyla yazılmış hukuki belgeler)

Cevap C

4. Verilen açıklamada bir tarihçi eserini ortaya koyarken tarih bilimi yönteminin dördüncü basamağı olan “**Tenkit**” basamağından faydalanmıştır.

Cevap A

5. “Ben ne kralın hayatını ne de saltanat yıllarını yazmak niyetindeyim. İsteğim insan zihninin tarihini yazmaktır.” cümlesi ile bazı tarihçiler tarafından modern tarih yazımının başlangıcı olarak kabul edilen Fransız filozof “Voltaire”dir. Voltaire, “*Ulusların Davranış Biçimi ve Töreler Üzerine Deneme*” adlı kitabında savaşlardan ve krallardan ziyade gelişmiş insan hayatından bölümlere yer vermiştir.

Cevap A

6. Türkiye’de Paleolitik Çağ’ın en eski yerleşim yeri İstanbul’daki Yarımburgaz Mağarası’dır.

Cevap B

7. ذ (ze/z), ز (ze/z), ض (dad / d,z), ظ (zı / z) harflerinin çıkardığı ortak ses “z” harfidir.

Cevap B

8. Osmanlıca Türkçesindeki “باشاران” kelimesi “başaran” şeklinde okunur.

Cevap E

9. Farsçada bulunan fakat Arapçada olmayan harfler arasında “t” bulunmaz. “P” harfi پ şekli ile : “Ç” harfi “چ” şekli ile: “J” harfi “ج” şekli ile: “G” harfi “گ” şekli ile gösterilir.

Cevap E

10. Osmanlı Türkçesinde ۱۰ On beş: ۲۳ ise Yirmi üç olarak okunur.

Cevap A

11. İlk Çağ Mezopotamya uygarlıklarıyla ilgili verilen bilgilerde C seçeneğinde geçen bilgi yanlıştır. Tarihte ilk kütüphaneyi Asurlular başkentleri Ninova’da kurmuşlardır.

Cevap C

12. Eski Çağ tarihinin önemli kütüphane merkezleri arasında “Atina” bulunmaz. Eski Çağ kütüphanelerinin reka-bet hâlinde olduğu önemli yerler arasında “Bergama” ve “İskenderiye” yer alır. Mısır, Bergama kütüphanesindeki kitap sayısının artışı rahatsızlık duyarak buraya olan papirüs ihracını durdurmuştur. Bu durum Bergama’da parşömen kâğıdının icat edilmesine sebep olmuştur. Tarihin ilk kütüphanesi ve arşiv merkezi Asurlular tarafından Ninova’da kurulmuştur.

Cevap B

13. Hunlar hakkında bilgi veren en eski yazılı kaynak MÖ 318 yılına aittir. Kuzey Şansi Savaşı sonrasında yapılan anlaşmada Hunlardan söz edilmiştir.

- MÖ 209 yılı Mete Han’ın tahta çıkış tarihi olup Kara Kuvvetleri Komutanlığının da kuruluş yılı olarak kabul edilmiştir.
- MS 48 Asya Hun Devleti’nin parçalandığı yıldır.
- MS 311 Soğd metinlerinde Hunlardan “Hsiung nu” olarak söz edildiği yıldır.
- MS 375 Kavimler Göçü’nün tarihidir.

Cevap A

14. Tarihte ölümlerini yakan tek Türk kavmi olarak tanımlanan, Türk kavmi Kırgızlardır. Kırgızlar ateşi kutsal saymışlardır. Kırgızlar, Moğol egemenliğine giren ilk Türk devletidir. Manas Destanı’na sahiptirler. Yenisey Yazıtları’nın da sahibidirler. Kırgızlar sert kanunlar çıkarmışlardır. Savaştan kaçanlar, vatana ihanet edenler, hırsızlık yapanlar başı kesilerek cezalandırılmışlardır.

Cevap C

15. Maniheizmi devletin resmî dini olarak kabul eden Uygur Hakanı Böğü Kağan’dır.

Cevap C

16. Asya Hunları Dönemi’ne ait olduğu iddia edilen bir bölgede;

II. ticaret sözleşmeleri

III. kale ve sur

gibi buluntulara rastlanması söz konusu değildir. Bu gibi buluntulara Uygurlar Dönemi’nden itibaren rastlanmaya başlanmıştır.

Cevap E

17. Çin ile ilişkilerde dostluk içinde bir politika güderek Çinli prensesler ile evlilik yapan ve Çin entrikalarının Türk hükümdarlar arasında yayılmasına neden olan hükümdar Asya Hun hükümdarı Ki-ok’tur.

Cevap B

18. Soruda verilen özellikler Akhun Devleti’ne aittir. Akhunlar, İpek Yolu’na hâkim olmak amacıyla Kök Türkler ve Sasani-lerle mücadele etmişlerdir. Sasani ve Kök Türkler İpek Yolu’na hâkim olmak için Akhunlara karşı ittifak yaparak bu devlete son vermişlerdir.

Cevap C

19. Hilfü'l Fudûl, Mekke'nin yönetimi ve Kâbe hizmetlerinin karşılanması için oluşturulan kurumlardan değildir. Hilfü'l Fudûl, yoksul ve yardıma muhtaç kişilerin ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulan "Erdemliler Meclisi"dir.

- Darünnedve, Kureyş kabilelerinin önemli sorunları görüşüp karara bağladığı toplantı yeridir. Bir asiller meclisi olarak da kabul edilen Darünnedveye Kusa-yoğullarından başka Mekke'deki Kureyş boyunun 40 yaşından büyük önde gelenler katılmıştır.
- Kiyade, Cahiliye Dönemi'nde Mekke'de ordu komutanlığı ve kabile başkanlığı ifade eder kavramdır.
- Hicabe, Kâbe'nin bakımı kapısının ve anahtarlarının korunması görevi için kullanılan bir terimdir.
- Sikaye, Kâbe'yi ziyarete gelenlerin su ihtiyaçlarının karşılanması görevidir.

Ayrıca Kâbe'ye gelenlerin yemek ihtiyaçlarını karşılamak için "Rifade" adı verilen bir görev de oluşturulmuştur.

Cevap E

20. Tonyukuk "Apa Tarkan" unvanı ile Kutluk Kağan'a yardımcı olmuştur.

- Todun: Vergi tahsildarı
- Tutuk: Askerî vali
- Tilmaç: Tercüman
- Yabgu: Hükümdar kardeşi

Cevap E

21. İran'ın fethi Hz. Ömer Dönemi'nde 642 yılındaki Nihavend Savaşı'yla tamamlanmıştır.

Cevap C

22. Halit bin Velid Mute Savaşı'nda gösterdiği başarı sebebiyle "Seyfullah" (Allah'ın Kılıcı) lakabını almıştır. Mute Savaşı Hz. Muhammed'in katılmadığı bir savaş olup "Seriyye" niteliği taşır. Bu savaş İslam Devleti'nin, Bizans Devleti ile yaptığı ilk savaştır. Mute Savaşı'nı Müslümanlar kaybetmiştir. Savaşta Zeyd Bin Harise şehit olmuştur.

Cevap C

23. Abbasilerin zayıflamasıyla ortaya çıkan Emirü'l Ümeralıklardan olup Horasan'da kurulan Tahirilerdir.

- Büveyhliler: Irak'ta,
- İdrisiler: Kuzey Afrika'da,
- Aglebiler: Kuzey Afrika'da,
- Samanoğulları: Maveraünnehir'de kurulmuştur.

Cevap D

24. Türk tasavvuf tarihinin ilk edebî eseri olarak kabul edilen kitap "Divan-ı Hikmet"tir. Bu eser Hoca Ahmet Yesevi'nin Türkçe yazdığı "Hikmet" adı verilen şiirlerin bir araya getirilmesiyle oluşur. Divan-ı Hikmet, Hz. Muhammed'in yaşamı, dinî hikâyeler, dervişliğin özellikleri, cennet-cehennem ve güzel ahlak konularını içerir.

Cevap C

25. Azerbaycan Alp Arslan Dönemi'nde fethedilmiştir. Nişabur, Tuğrul Bey Dönemi'nde Suriye ise Melik Şah Dönemi'nde fethedilmiştir.

Cevap B

26. Gazneli Mahmut'a "put kırıcı" unvanı verilmiştir. İslamiyet'i yaymak amacıyla Hindistan'a 17 sefer düzenlemiştir. Bu seferlerden en önemlisi Somnath adını taşır. Gazneli Mahmut, Şii Büveyhoğullarının baskısından Abbasi halifesini kurtardığı için kendisine "Sultan" unvanı verilmiştir. Hindistan'da İslamiyet'i yayma konusunda gösterdiği çabalar neticesinde kendisine "Seyfûddeve ve'l-İslam" unvanını verilmiştir.

Cevap C

27. Soruda özellikleri verilen İslam bilim insanı "İbni Rüşd"tür. İbni Rüşd, Kurtuba doğumludur. Felsefeden tıbbaya kadar 94 eser yazmıştır.

Cevap D

28. Osmanoğulları, Anadolu'da bulunduğu ilk dönemlerde Çobanoğulları Beyliği'ne bağlı olarak yaşamını sürdürmüştür. Çobanoğulları, Kastamonu Uç Beyi Emir Hüsameddin Çoban tarafından kurulmuştur. Bu beylik, Kayı boyuna mensuptur. Çobanoğulları'na, Candaroğulları Beyliği son vermiştir. Osmanoğullarının, Çobanoğulları ile olan siyasi münasebetleri hakkında bilgi veren kişi Bizanslı Pachimeres'tir. Pachimeres, Osman Bey'den "Atman" şeklinde söz etmiştir.

Cevap D

29. Roma Cermen İmparatoru V. Karl Viyana Kuşatması sürecinde Nürnberg Din Barışı'nı yaparak Protestan Alman prenslerinin desteğini kazanmaya çalışmıştır.

- V. Heinrich tarafından 1122'de ilan edilen Worms Concordatı ile papaların atanması uygulamasını sonlandırmıştır. Yine kilise makamlarının para ile satın alınması anlamına gelen "Simoni" uygulamasını sonlandırmıştır.
- Papa II. Urban, Clermont Konsili ile Hristiyanları Haçlı Seferi yapmaya davet etmiştir.
- Kral II. Heinrich, Clarendon Nizamnamesi ile ruhban sınıfının sivil mahkemelerde yargılanması, piskoposların görevlendirmesinde kralın yetkilendirilmesi kararı alınmıştır.
- Augsburg Antlaşması 1555 tarihinde gerçekleştirilmiş, Protestanlık mezhebi resmen tanınmıştır. Nürnberg Din Barışı'ndan sonra gerçekleşmiştir. Osmanlı Devleti'ne karşı alınan önlemler arasında Augsburg Antlaşması gösterilemez.

Cevap C

30. Sadrazam, kaptan-ı derya, vezir, beylerbeyi gibi devlet erkanının yazılı emirlerine buyruldu denir.

- Peççe: Osmanlı bürokrasisinde üst düzey idarecilerin kullandıkları imza şeklindeki sembol.
- Menşur: Hükümdarın vezir, beylerbeyi gibi üst düzey devlet bürokratlarına verdiği görevlendirme belgesi.
- Berat: Hükümdar tarafından bir göreve atanan kişiye verilen yetkilendirme belgesi.
- Hüküm: Ferman ve berat anlamında da kullanılmıştır. Bütün "sultan vesikalar"ı hüküm olarak adlandırılmıştır.

Cevap E

Bu testte 75 soru vardır.

1. Tarih araştırmalarında kullanılan kaynaklar, türüne göre “yazılı” ve “sözlü” olmak üzere ikiye ayrılır.

Tarih araştırmalarında kullanılan;

- I. menkıbe,
II. mitos,
III. fıkra

kaynaklarından hangileri sözlü eser niteliğindedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

2. Kitap yazımında dikkat edilmesi gereken konulardan birisi faydalanılan kaynakların “künye” bilgileridir.

“Yazma eserlerin” **yazılış tarihi çoğunlukla eserin aşağıdaki bölümlerinden hangisinde bulunur?**

- A) Dipnot   B) Kolofon   C) İndeks
D) Bibliyografya   E) İçindekiler

3. Osmanlı Devleti’nde kullanılan “hat” türleri kullanıldığı dönem ve yerlere göre farklı özellikler taşımıştır.

Osmanlı Devleti’ndeki “hat” türleri ve kullanıldığı yerler ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Divani - Ferman
B) Sülüs - Bilimsel eserler
C) Siyakat - Mali kayıtlar
D) Rika - İcazetnameler
E) Ta’lik - Şeyhülislamlık belgeleri

4. Konya’nın Çumra ilçesi, “Çatalhöyük” kazı alanında yapılan incelemelerde ana tanrıça heykelleri, pence-resiz ve girişleri çatıdan kerpiç evler ve dünyanın en eski duvar resimleri ile çanak çömlekler bulunmuştur. Carbon 14 metodu ile eserlerin MÖ 6500’lü yıllardan kaldığı tespit edilmiştir.

Buna göre Çatalhöyük hakkında elde edilen bilgilere ulaşmak için aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarından hangisinden faydalanılmış olamaz?

- A) Arkeoloji
B) Etnografya
C) Arkeometri
D) Kodikoloji
E) Sanat Tarihi

5. Tanım: Bir tarihsel olayın geçtiği döneme ya da yakın döneme ait belge ve bulgulara birinci ek kaynak denir.

Durum: Gözde Öğretmen İstanbul’un fethi konusunu anlatmak için derse gelirken yanında Fatih’e ait bir ferman, yeniçeri kıyafeti, bir yay, Tursun Bey’in *Tarih-i Ebu’l Feth* kitabı ve İlber Ortaylı’nın bir makalesini getirmiştir.

Tanım ile durum birlikte düşünülüğünde Tuba Öğretmen’in sınıfa getirdiği materyallerden hangisinin birinci el kaynak olduğu söylenemez?

- A) Tursun Bey’in eseri
B) İlber Ortaylı’nın makalesi
C) Fatih’in fermanı
D) Yeniçeri kıyafeti
E) Asker yayı

6. **Osmanlı Türkçesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?**

- A) Kur’an alfabesini temel alır.
B) 34 harften oluşur.
C) Sağdan sola doğru yazılır ve okunur.
D) Harflerin başta ve sonda yazılışı ayındır.
E) Yeni harfler eklenerek Türkçeye uygun hâle getirilmiştir.

7. Osmanlıcada bulunan ض harfinin;

- I. d,
II. z,
III. t

seslerinden hangilerine karşılık geldiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Aşağıdaki Osmanlıca kelimelerin hangisinde karşısında günümüz alfabesi ile okunuşu yanlış verilmiştir?

- A) غنچه (gonca)   B) تشكر (tefekür)
C) عيسى (isa)   D) فن (fen)
E) فکراً (fikren)

9. Aşağıdaki Osmanlıca sayıların Türkçe karşılığı hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) ٤٥   45
B) ١٧   17
C) ١٩   19
D) ٨   8
E) ١٥٥   100

10. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da Neolitik Dönem'e ait kalıntıların bulunduğu yerlerden biri değildir?

- A) Diyarbakır - Çayönü
B) Malatya - Caferhöyük
C) Konya - Çatalhöyük
D) Şanlıurfa - Göbeklitepe
E) Antalya - Karain

11. Eski Çağ tarihinde, üzerinde dini, siyasi mesajlar bulunan ve sınırları belirlemek için kullanılan dikili taşlara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Stel   B) Sitadel   C) Ortostat
D) Megaron   E) Fibula

12. MÖ 585 yılında yapılan Kızılırmak Barışı ile Kızılırmak Nehri'nin doğusunda kalan toprakları Medlerin denetimi altına bırakan Anadolu uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Urartular   B) İyonlar   C) Lidyalılar
D) Frigler   E) Hititler

13. Türk kelimesini, "törümek" fiilinden çıkmış bir isim olarak tanımlayan Macar bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nemeth   B) Wambery
C) Şampolyon   D) Barthold
E) Thomsen

14. Mete Han (MÖ 209-174), ülke sınırlarını genişleterek Orta Asya'daki Türk boylarını ve Moğolları egemenliği altına almıştır.

Mete Han Dönemi'nde;

- I. Tunguz,
II. Yüeci,
III. Eftalit

devletlerinden hangileri Hunların sınırlarına dâhil olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

15. Avrupa Hunları ve doğudan gelen "Ogur" boylarının karşılaşması sonrasında "Bulgar" Türk Devleti kurulmuştur. Bulgar Türk hükümdarlarında "doğu" ve "batı" kökenli unvanların kullanıldığı görülmüştür.

Bulgar Türk hükümdarları;

- I. Patrikios,
II. Çar,
III. Han

unvanlarından hangilerini kullanmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

16.

- I. Birinci Kök Türk Devleti'nin yıkılmasından sonra Karadeniz'in kuzeyi ve Kafkaslarda kurulma
 II. Avarların ve Sasanilerin İstanbul'u kuşatması üzerine Bizans ile ittifak yaparak Sasanileri Ninova Savaşı'nda mağlup etme

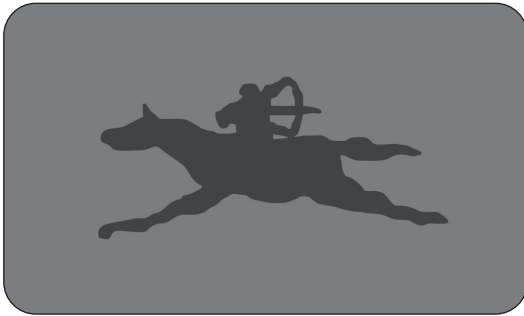
Verilen özellikler, aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine aittir?

- A) Hazarlar B) Sabarlar C) Türgeşler
 D) Akhunlar E) Kırgızlar

17. İlk Türk devletlerinde vergi tahsilatıyla uğraşan memurlara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnal B) Bitikçi C) Emçi
 D) İmga E) Tutuk

18.

Görselde verilen bayrak aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine aittir?

- A) Avarlar B) Uygurlar C) Hazarlar
 D) Kök Türkler E) Asya Hunları

19. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Ömer zamanında İslamiyet'i yaymak amacıyla Bizans ile yapılan savaşlardan değildir?

- A) Fihl Savaşı
 B) Yermük Savaşı
 C) Mercürrûm Savaşı
 D) Mercüssuffer Savaşı
 E) Nihavend Savaşı

20. İslam tarihinde;

- I. Mute,
 II. Ecnadeyn,
 III. Yemame

savaşlarından hangilerinin Bizans'a karşı yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

21. İslam Tarihi'nde görülen aşağıdaki uygulamalar ve dönemleri hakkındaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Razi Billah – Akşitlerin emirülümeralık olarak yapılandırılması
 B) Harun Reşid – Abbasilerin, Türklere devlet idaresinde etkin görevler vermeye başlaması
 C) Abdülmelik – Emevilerde Arapçanın resmî dil olarak kabul edilmesi
 D) Memun – Abbasilerde Mutezile Mezhebi'nin resmen benimsenmesi
 E) Hz. Ömer – Beytül-mal adlı devlet hazinesinin sistemli hâle getirilmesi

22. Aşağıdakilerden hangisi İslam kültür uygarlık hayatında sosyal dayanışmayı sağlamak amacı ile faaliyet gösteren kurumlardan değildir?

- A) Dârü'r-Rızk
 B) Dârü't-Taâm
 C) Vakıf Kurumu
 D) Divan-ı Cünd
 E) Hisbe Teşkilatı

23. Büyük Selçukluların zayıflamasından sonra İl Arslan öncülüğünde bağımsızlıklarını ilan eden ve başkent olarak Gürgeç şehrini kullanan Türk İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karahanlılar
 B) Gazneliler
 C) Harzemşahlar
 D) Eyyûbiler
 E) Memlûklar

24. Gazneliler, 963-1187 yılları arasında Afganistan, İran ve Hindistan dolaylarında hâkimiyet kurarak Türk İslam bilim ve kültür hayatına hizmet etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Gazneliler zamanında faaliyetlerde bulunan bilim insanı ve düşünürlerden değildir?

- A) Ravendi
B) Ahmet el Harakani
C) Abdullah el Gürgani
D) Utbî
E) Birunî

25. Büyük Selçuklu Devleti'nde Melik Şah'ın ölümüyle beraber büyük ölçekte taht kavgalarıyla geçen bir kargaşa dönemi yaşanmıştır.

1092 -1118 yılları arasında yaşanan taht kavgalarına karışan kişiler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Mahmut
B) Berkyaruk
C) Mehmet Tapar
D) Tutuş
E) Sencer

26. Büyük Selçuklularda hükümdara üzeniyi tutarak ata binmesinde yardımcı olan saray görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rikabdar
B) Ferraş
C) Abdar
D) Çavuş
E) Şıkar

- 27.

Haritada görülen siyasi tablonun ortaya çıkmasında etkili olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köseadağ
B) Malazgirt
C) Miryokefalon
D) Pasinler
E) Dandanakan

28. Birinci Alaeddin Keykubat Dönemi'nde;

- I. Harzemşah,
II. Moğol,
III. Büyük Selçuklu

devletlerinden hangileriyle siyasi çatışmaya girildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

29. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun gaza, cihad gibi ideolojik değerlerle değil ganimet elde etmek, maddi ve siyasi güç kazanmak gibi somut değerlerle açıklanabileceğini ifade eden tarihçi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Colin İmber
B) Paul Wittek
C) H. A. Gibbons
D) Fuat Köprülü
E) Halil İncalcık

30. Budin, Kanuni Sultan Süleyman zamanında Mohaç Zaferi'yle Osmanlı sınırlarına dâhil edilmiş, uzun süre Avusturya ile sorunların yaşanmasına sebep olmuştur.

Budin Vilayeti'nin Osmanlı Devleti'nden kopması aşağıdaki hükümdarların hangisi zamanındadır?

- A) IV. Mehmet
B) İbrahim
C) II. Süleyman
D) II. Ahmet
E) II. Mustafa

31. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Hükümdarı II. Mahmut zamanında yaşanan siyasal gelişmelerden değildir?

- A) İngiltere ile Kale-i Sultaniye Antlaşması'nın yapılması
B) Osmanlıda "Restorasyon Dönemi"nin başlaması
C) İran ile Erzurum Antlaşması'nın yapılması
D) Boğazlar Sorunu'nun ortaya çıkması
E) Akkerman Mukavelesi'nin yapılması

32. Osmanlı Devleti'nde II. Bayezit Dönemi'nde yaşanan deprem felaketi sonucunda İmdad-ı Seferiye olarak toplanan vergi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adat-i Ağnam
- B) Avarız
- C) Çiftbozan
- D) Mücerred
- E) Çifthane

33. İngiliz Elçisi Sir Hamilton Seymour'a, "Bakınız, kollarımızın arasında hasta, çok ağır hasta bir adam var. Hasta adamın yaşamasını hepimiz istiyoruz. Emin olunuz ki ben de sizin kadar, onun yaşamasını istiyorum. Ancak ansızın kollarımızda ölüvermesi, Avrupa çapında bir savaşa neden olabilir." sözlerini söyleyerek "Hasta Adam" kavramını uluslararası alanda ilk kullanan Rus yönetici aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Katherina
- B) II. Petro
- C) II. Nikola
- D) I. Petro
- E) I. Nikola

34. Osmanlı Devleti'nin ilk vakanüvisi olan "Naima" Osmanlı toplum düzeninin temeli olarak "Hakkaniyet Çemberi"ni göstermiştir. Bu anlayışla dünya, duvarı "devlet" olan bir bahçeye benzetilmiş, "Dünya barışı"nın da adaletle sağlanacağı ifade edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi "Hakkaniyet Çemberi"ne göre Osmanlı toplumunu oluşturan unsurlardan değildir?

- A) Servet
- B) Egemenlik
- C) Ordu
- D) Halk (raiyyet)
- E) Ahlak

35.

- I. Darüşşafaka: Abdülaziz Dönemi'nde açılan bu okul öksüz kalan çocuklara eğitim vermiştir.
- II. İslahane: Erkek çocuklara mesleki ve sanat eğitimi vermiştir.
- III. Darulaceze: Yaşlı, sakat ve düşkünlerin eğitim ve barınma ihtiyacını karşılamıştır.
- IV. Darüleytam: I. Dünya Savaşı sırasında açılan kurum yetim çocukların barınma ihtiyacını karşılamıştır.
- V. Darulmuallimin: Devletin kız öğretmen ihtiyacını karşılamak için açılan okuldur.

Yukarıdaki kurumlardan hangisinin tanımı karşısında yanlış verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

36. 1878 Ayastefanos Antlaşması'nda alınan,

- I. Büyük Bulgar Krallığı kurulacak.
- II. Kars, Ardahan, Batum, Doğubayazıt Rusya'da kalacak.
- III. Bosna-Hersek Osmanlı Devleti'ne bağlı özerk bir yönetime sahip olacak.
- IV. Sırbistan, Karadağ, Romanya bağımsız olacak.
- V. Ermenilerin yaşadıkları yerlerde islahatlar yapılacaktır.

kararlarından hangileri Berlin Antlaşması'nda aynen kabul edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) IV ve V
- C) I, II ve III
- D) I, II, IV ve V
- E) II, III, IV ve V